

Så meget koster sliddet i stalden

En hestestald er en af de mest risikofyldte arbejdspladser – og hesten er det dyr, som oftest er indblandet i ulykker på arbejdspladsen som giver årsag til sygefraværing. I et svensk studie udført i travstalde har man undersøgt risici for personalet og regnet dem om til kroner og øre.

I studiet blev to travstalde undersøgt med fokus på arbejdsmiljø og risiko for arbejdsskader. To forskere analyserede risikoen for ulykker under forskellige arbejdsituationer samt målte hvor lang tid situationen strakte sig over. Risikoen for ulykker samt konsekvensen af en ulykke blev regnet om til kroner pr. 1.000 arbejdstimer. Man delte en risiko-situation i to dele: arbejde tæt ved heste såsom at lukke dem ud og pleje, og staldarbejde såsom udmugning og fodring.

Overbelastning er dyrt

Studiet viste, at de arbejdsituationer som øgede risikoen for skader mest er de som er tæt ved heste. I studiet skete 76% af arbejdet tæt ved heste, og omregnet til kroner svarer det til 1.929 til 3.173 kroner pr. 1.000 arbejdstimer.

Arbejdet med pleje gav en risiko for ulykke på mellem 1.140 og 2.063 kroner pr. 1.000 arbejdstimer.

Belastning under udmugning, strøning og fodring gav de højeste omkostninger. I stalde uden mekanisering til udmugning og andre tunge løft blev omkostningerne for risiko for overbelastning tæt på 5.000 kroner.

I en af stalderne øgedes risikoen for skade sig yderligere, da personalet var tvunget til at gå ind i boksene til hestene for at fodre dem. I en anden stald var der øget risiko eftersom man var tvunget til at krydse en vej for at hente grovfoder. Fodret og gødningen blev kørt i en én-hjulet trillebør, hvilket også øgede risikoen for skader.

At bære tunge spande med vand og ikke have ordentlige ergonomiske redskaber er yderligere eksempler på situationer, som øger risikoen for belastningsskader.

Normalt med overarbejde

I gennemsnit tog hver hest 10,7 timers arbejde pr. uge. Da hver person passede 6-10 heste blev den gennemsnitlige arbejdstid 2 timer pr. dag i hverdagene. Overarbejde er også noget, som øger risikoen for belastning, og for ulykker forårsaget af træthed og fejl.

Hele 77% af personalet fortalte, at de havde fysisk ubehag i mindst én kropssdel, hvilket var opstået efter det tunge arbejde. Arbejdssituationer, som ikke indgår i hestens direkte træning, tog i gennemsnit 6 timer pr. uge pr. hest, hvilket er mere end halvdelen af arbejdstiden. I nogle stalde tog det mere end 2 minutter at gå til og fra møddingen, hvilket bliver mindst 20 minutter om dagen for en stald person med ansvar for 10 heste.

God luft, men dårlig ventilation

I studiet blev luftkvalitet og ventilation i stalene også undersøgt. Alle stalde var indenfor grænseværdien for ammoniak og støv. Det laveste ammoniakniveau blev målt i bokse med tørv som strøelse. På trods af dette var der kun 4 af stalene, som opfyldte Svensk Standards krav om ventilation. De fleste havde stalddøre og vinduer stående åbne, hvilket gav god luft i staldgangen, men dårlig luftfordeling ud til boksene. Man mener derfor, at hver boks bør have sit eget luftindtag for at opfylde kravene til frisk luft for hver hest.

Baseret på, hvad de fandt ud af i studiet anbefaler forfatterne, at man forsøger at mindske arbejdstiden gennem bedre arbejdsredskaber, flere tekniske hjælpemidler og mere effektive rutiner. De, som arbejder i stalden anbefales at veksle mellem de forskellige arbejdssituation, for eksempel udmugning og heste pleje, for at mindste risikoen for overbelastning.

Referencer:

Arbetsmiljö i travstallar, Slutrapport. Q. Geng & N. Adolfsson, JTI – Institutet för jordbruks- och miljöteknik. A. Wallertz, TM Grandin Construction & Trading AB:

<http://www.lantbruksforskning.se/?id=8746&cid=8941&pid=H1047140&tid=projekt>

Kilde:

Hippson.se

Udgivet 6/3-2015

Tekst: Sara Ringmark

Foto: Ida Röök